

sig af, saa bør den sandelig tage sig af denne Sag, ikke alene fordi en saadan Foranstaltning vilde være til Gavn for Byerne, men ogsaa til uberegnelig Nytte for det hele Land. Det er jo ganske vist, at de Udgifter, som følge af en saadan vanskelig og besværlig Seilads, først komme Kjøbstæderne til Last, men det er efter min Mening indlysende, at det dog er Landet, som tilsidst kommer til at betale det; thi Kjøbmændene maae jo naturligtviis lægge de forøgede Udgifter paa deres Barer, og det blev saaledes Landmanden, som dog i Grunden kom til at betale. Og derfor mener jeg, at det er til stor Nytte baade for By og Land med dette Canal anlæg. — Det er saaledes min fulde Overbeviisning, at de forlangte 150,000 Rbd. ikke er nogen stor Sum, naar man sammenligner den med den Nytte, det i Fremtiden vilde være for hele Landet.

Naar nu den ærede Minister, saavidt jeg forstod ham, udtalte, at det ogsaa kunde have sin Betænkelse at gaae ind paa Forslaget, fordi man ikke vidste, hvorvidt at Aggercanal fremdeles vilde vedblive at være seilbar, saa troer jeg ikke, at man skal lade sig skrække tilbage alene af dette Hensyn, thi selv om Aggercanal ikke bliver seilbar, har dog det her foreslaaede Canal anlæg en meget stor og væsentlig Betydning for hele Landet. — Og naar nu den ærede Indenrigsminister har yttret sig med Hensyn til Bredden af Canalen, skal jeg ikke nærmere udtale mig desangaaende, idet jeg troer, at den ærede Rigsdagmand for Viborg Amts 2den Valgfreds (Bregendahl) vil kunne meddele de i saa Henseende fornødne Oplysninger; men forsaavidt det dernæst er blevet bemærket af den ærede Minister, at Canalen bør have en saadan Brede, at 2 Skibe kunne seile forbi hinanden, da troer jeg virkelig, at det vil være overflødig at gøre Canalen saa bred, at 2 Skibe kunne seile forbi hinanden, thi af de Oplysninger, som ere os meddeelte, og som ere det ærede Thing bekendte, er det beregnet paa, at Skibe kunne passere Canalen paa 1 til 1½ Time, og jeg troer saaledes ikke det vilde være enten nødvendigt, eller hensigtsmæssigt, om man anvendte en saa

forhøjet Capital, som en sllg Udvidelse af Canalen isaafald vilde medføre, og uagtet den Indvending mod det fremlagte Forslag er fremkommen, eller fremsat af en sagkyndig Mand, nemlig af Vandbygningssinspecteur Carlsen, er det dog min Mening, at det vilde være mindre rigtig, om man udvidede Canalen til en saadan Brede, hvilket jo vilde foranledige en langt større Anlægs-Capital. Og desuden troer jeg heller ikke, der er nogen skynderlig Grund til at tage saameget Hensyn til den Mand's Forslag, fremfor til det, som foreligger; thi man har jo seet, at hans tidligere Forslag om en Dæmning over Fjorden ikke var saa meget hensigtsmæssigt, hvilket han nu ogsaa selv senere har erkjendt for at være baade upraktisk og ugjortigt, og ikke vilde lede til noget varigt Resultat. Jeg troer derfor ikke, at man skal lægge saa stor Vægt paa disse Indvendinger mod Planen, og det saa meget mindre, som den foreliggende Plan og Overslag, som ogsaa er fremkommen fra sagkyndige Mand, er saa klart og fuldstændig udført, at den er vel stikket til at bortrydde de Betæneligheder, som fra den anden Side ere fremsatte. Jeg maa ifølge Alt, hvad jeg saaledes har tilladt mig at yttre, paa det Instændigste tilraade den ærede Forsamling, at vedtage det subsidiaire Forslag, som forekommer mig at være af en saadan Betskaffenhed, at den paa ingen Maade indskrænker Regjeringen, at De jo kunne foretage enhver gavnlig Forandring; og skal det ved en nærmere Undersøgelse vise sig, at Foretagendet ikke kan fremmes indenfor Grændsen af den her forlangte Sum af indtil 150,000 Rbd., saa falder, efter min Mening, Forslaget bort af sig selv, saa der slet ikke er noget for Staten at tabe i den Henseende. Og da Capitalen ikke er større, og der kun er Tale om, at Staten skal træde til med et Forskud af den begjærte Størrelse, for at fremme Anlægget snarest muligt, saa nærer jeg det Haab, at det høitærede Thing, af Hensyn til Sagens store Vigtighed, ikke vil nægte den begjærte Sum til Fremme af et for det Almindeliges Vel saa gavnligt Foretagende.